

Επιτροπή Νομικών Θεμάτων
Ο Πρόεδρος

20.6.2017

Κύριο Thomas Händel
Πρόεδρο
Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων
ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Θέμα: Γνωμοδότηση σχετικά με τη νομική βάση της πρότασης οδηγίας του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την τροποποίηση της οδηγίας 2004/37/ΕΚ σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες κατά την εργασία (COM(2016)0248 – C8-0181/2016 – 2016/0130(COD))

Κύριε Πρόεδρε,

Με επιστολή της 2ας Ιουνίου 2017 ζητήσατε από την Επιτροπή Νομικών Θεμάτων να εξετάσει, σύμφωνα με το άρθρο 39 του Κανονισμού, την καταλληλότητα της μεταβολής της νομικής βάσης την οποία ζήτησε το Συμβούλιο για την ανωτέρω πρόταση.¹

Η νομική βάση που πρότεινε η Επιτροπή είναι το άρθρο 153 παράγραφος 2 της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ). Η Επιτροπή βασίζεται επίσης στο δευτερογενές δίκαιο της ΕΕ, και συγκεκριμένα στο άρθρο 17 παράγραφος 1 της οδηγίας 2004/37/ΕΚ² σχετικά με την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους που συνδέονται με την έκθεση σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες κατά την εργασία, δηλαδή της οδηγίας που επιδιώκει να τροποποιήσει η ανωτέρω πρόταση.

Η εν λόγω νομική βάση δεν τροποποιήθηκε στην έκθεση της EMPL για τη σχετική πρόταση.³ Ωστόσο η γενική προσέγγιση του Συμβουλίου τροποποιεί τη νομική βάση προσθέτοντας στο υφιστάμενο άρθρο 153 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ μία παραπομπή στο στοιχείο β) αυτού καθώς και στο άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο α) ΣΛΕΕ και διαγράφοντας την παραπομπή στο

¹ COM(2016)0248 final της 13ης Μαΐου 2016.

² ΕΕ L 158 της 30.4.2004, σ. 50.

³ Βλέπε A8-0064/2017.

άρθρο 17 παράγραφος 1 της οδηγίας περί καρκινογόνων.

Η επιτροπή εξέτασε το θέμα στη συνεδρίασή της της 20ής Ιουνίου 2017.

I - Ιστορικό

Η πρόταση αποσκοπεί στη βελτίωση της προστασίας της υγείας των εργαζομένων με τη μείωση της επαγγελματικής έκθεσης σε καρκινογόνους χημικούς παράγοντες, αυξάνοντας την αποτελεσματικότητα της ενωσιακής νομοθεσίας σε αυτό τον τομέα και στην εξασφάλιση περισσότερης σαφήνειας και καλύτερων όρων ανταγωνισμού για τους οικονομικούς παράγοντες. Τούτο περιλαμβάνεται στις δράσεις προτεραιότητας που προσδιορίζονται στο πρόγραμμα εργασίας της Επιτροπής για το 2016.

Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της πρόσφατης και της μελλοντικής επιβάρυνσης από τις επαγγελματικές ασθένειες ο καρκίνος που συνδέεται με την εργασία είναι ένα πρόβλημα και θα παραμείνει πρόβλημα και μελλοντικά εξαιτίας της εκθέσεως των εργαζομένων σε καρκινογόνους παράγοντες. Ο καρκίνος είναι η πρώτη αιτία θανάτου που συνδέεται με την εργασία στην ΕΕ. Ετησίως, το 53% των θανάτων που συνδέονται με την εργασία αποδίδεται στον καρκίνο, σε σύγκριση με 28% από ασθένειες του κυκλοφορικού και 6% από ασθένειες του αναπνευστικού συστήματος.¹

Αντιστοίχως, η πρόταση αναθεωρεί ή/και εισάγει οριακές τιμές έκθεσης για 13 χημικές ουσίες, θεσπίζοντας τα εξής τρία συγκεκριμένα μέτρα:

- διευρυμένο παράρτημα I που να περιλαμβάνει την «εργασία που συνεπάγεται έκθεση σε εισπνεύσιμη σκόνη κρυσταλλικού διοξειδίου του πυριτίου η οποία προκύπτει από διεργασία στον χώρο εργασίας» και οριακή τιμή έκθεσης σε αυτό τον καρκινογόνο παράγοντα στο παράρτημα III·
- οριακές τιμές έκθεσης για 10 πρόσθετους καρκινογόνους παράγοντες στο παράρτημα III και
- αναθεώρηση των υφιστάμενων οριακών τιμών για τις σκόνες σκληρών ξύλων και το μονομερές βινυλοχλωρίδιο με βάση τα διαθέσιμα επιστημονικά στοιχεία.

II - Σχετικά άρθρα της Συνθήκης

Το ακόλουθο άρθρο της Συνθήκης για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, υπό τον τίτλο X σχετικά με την «Κοινωνική Πολιτική» στο τρίτο μέρος της ΣΛΕΕ με τίτλο «Οι εσωτερικές πολιτικές και δράσεις της Ένωσης» αποτελεί τη νομική βάση της πρότασης της Επιτροπής (υπογραμμίσεις του συντάκτη):

Άρθρο 153

(πρώην άρθρο 137 ΣΕΚ)

1. [...]

2. Για τον σκοπό αυτό, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο:

---

¹ Ευρωπαϊκές εκτιμήσεις σχετικά με τους τραυματισμούς και τα προβλήματα υγείας που συνδέονται με την εργασία, *Work-related Illnesses Identification, Causal Factors and Prevention Safe Work — Healthy Work — For Life (Ταυτοποίηση νόσων που συνδέονται με την εργασία, γενεσιουργοί παράγοντες και πρόληψη, ασφαλής εργασία — υγιεινή εργασία — διά βίου)*, Takala, J., Workplace Safety and Health Institute, Singapore, παρουσίαση σε συνέδριο της Προεδρίας της ΕΕ, Αθήνα, Ιούνιος 2014.

α) δύνανται να θεσπίζουν μέτρα ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών, μέσω πρωτοβουλιών που αποσκοπούν στη βελτίωση των γνώσεων, την ανάπτυξη της ανταλλαγής πληροφοριών και δοκιμασμένων πρακτικών, την προώθηση καινοτόμων λύσεων και την αξιολόγηση εμπειριών, αποκλειόμενης της εναρμόνισης των νομοθετικών και κανονιστικών διατάξεων των κρατών μελών,

β) δύνανται να θεσπίζουν, στους τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως θ) της παραγράφου 1, μέσω οδηγιών, τις ελάχιστες προδιαγραφές οι οποίες εφαρμόζονται σταδιακά, λαμβανομένων υπόψη των και των τεχνικών ρυθμίσεων που υφίστανται σε κάθε κράτος μέλος. Στις οδηγίες αυτές αποφεύγεται η επιβολή διοικητικών, οικονομικών και νομικών εξαναγκασμών, οι οποίοι θα παρεμπόδιζαν τη δημιουργία και την ανάπτυξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο αποφασίζουν σύμφωνα με τη συνήθη νομοθετική διαδικασία και μετά από διαβούλευση με την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών.

Στους τομείς που αναφέρονται στην παράγραφο 1, στοιχεία γ), δ), στ) και ζ), το Συμβούλιο αποφασίζει σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία, ομοφώνως, και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και τις εν λόγω επιτροπές.

Το Συμβούλιο, προτάσει της Επιτροπής και μετά από διαβούλευση με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, δύνανται να αποφασίζει με ομοφωνία την εφαρμογή της συνήθους νομοθετικής διαδικασίας στην παράγραφο 1, σημεία δ), στ) και ζ).

III - Η προτεινόμενη νομική βάση

Η γενική προσέγγιση του Συμβουλίου προτείνει να τροποποιηθεί η νομική βάση προσθέτοντας στο υφιστάμενο **άρθρο 153 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ** μία παραπομπή στο **στοιχείο β)** αυτού καθώς και στο **άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο α) ΣΛΕΕ και διαγράφοντας την παραπομπή στο άρθρο 17 παράγραφος 1 της οδηγίας περί καρκινογόνων**. Οι νέες διατάξεις έχουν ως εξής (υπογραμμίσεις του συντάκτη):

Άρθρο 153 παράγραφος 1 (πρώην άρθρο 137 παράγραφος 1 της ΣΕΚ)

1. Προκειμένου να υλοποιήσει τους στόχους του άρθρου 151, η Ένωση υποστηρίζει και συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών στους ακόλουθους τομείς:

α) βελτίωση, ιδιαιτέρως, του περιβάλλοντος εργασίας, με σκοπό την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων,

β) όροι εργασίας,

γ) κοινωνική ασφάλιση και κοινωνική προστασία των εργαζομένων,

δ) προστασία των εργαζομένων σε περίπτωση καταγγελίας της σύμβασης εργασίας,

ε) ενημέρωση και διαβούλευση με τους εργαζομένους,

στ) εκπροσώπηση και συλλογική υπεράσπιση των συμφερόντων εργαζομένων και εργοδοτών, συμπεριλαμβανομένης της συνδιαχείρισης, με την επιφύλαξη της παραγράφου 5,

ζ) απασχόλησης των υπηκόων των τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στο έδαφος της

Ένωσης,
η) αφομοίωση των αποκλεισμένων από την αγορά εργασίας προσώπων, με την επιφύλαξη του άρθρου 166,
θ) ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών όσον αφορά τις ευκαιρίες στην αγορά εργασίας και τη μεταχείριση στην εργασία,
ι) καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού,
ια) εκσυγχρονισμός των συστημάτων κοινωνικής προστασίας, με την επιφύλαξη του στοιχείου γ).

Το άρθρο 151 ΣΛΕΕ είναι διατυπωμένο ως εξής (υπογραμμίσεις του συντάκτη):

Άρθρο 151
(πρώην άρθρο 136 ΣΕΚ)

Η Ένωση και τα κράτη μέλη, έχοντας υπόψη τα θεμελιώδη κοινωνικά δικαιώματα όπως αυτά που ορίζονται στον Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Χάρτη που υπογράφηκε στο Τορίνο στις 18 Οκτωβρίου 1961, και στον Κοινοτικό Χάρτη των Θεμελιωδών Κοινωνικών Δικαιωμάτων των Εργαζομένων του 1989, έχουν ως στόχο την προώθηση της απασχόλησης, τη βελτίωση των διαβίωσης και εργασίας, ώστε να καταστήσουν δυνατή την εναρμόνισή τους με παράλληλη διατήρηση της προόδου, την κατάλληλη κοινωνική προστασία, τον κοινωνικό διάλογο και την ανάπτυξη των ανθρώπινων πόρων που θα επιτρέψουν ένα υψηλό και διαρκές επίπεδο απασχόλησης και την καταπολέμηση του αποκλεισμού.

Προς τούτο, η Ένωση και τα κράτη μέλη εφαρμόζουν μέτρα στα οποία λαμβάνεται υπόψη η ποικιλομορφία των εθνικών πρακτικών, ιδιαιτέρως στον τομέα των συμβατικών σχέσεων, καθώς και η ανάγκη να διατηρηθεί η ανταγωνιστικότητα της οικονομίας της Ένωσης.

Φρονούν ότι η εξέλιξη αυτή θα προκύψει όχι μόνον από τη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς, η οποία θα διευκολύνει την εναρμόνιση των κοινωνικών συστημάτων, αλλά και από τις διαδικασίες που θεσπίζουν οι Συνθήκες, και από την προσέγγιση των νομοθετικών, κανονιστικών και διοικητικών διατάξεων.

Άρθρο 17 παράγραφος 1, οδηγία 2004/37/ΕΚ.

Τα παραρτήματα I και III μπορεί να τροποποιηθούν μόνο σύμφωνα με τη διαδικασία που ορίζεται στο άρθρο 137 παράγραφος 2 της Συνθήκης (νυν άρθρο 153 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ).

IV - Νομολογία

Κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου «η επιλογή της νομικής βάσης μιας κοινοτικής πράξης πρέπει να στηρίζεται σε αντικειμενικά στοιχεία επιδεχόμενα δικαστικό έλεγχο, όπως είναι, ο σκοπός και το περιεχόμενο της πράξης».¹ Κατά συνέπεια, η επιλογή μη ορθής νομικής βάσης θα μπορούσε να αποτελέσει αιτία για την ακύρωση της σχετικής πράξης. Στο πλαίσιο αυτό, η βούληση ενός οργάνου να συμμετάσχει κατά τρόπο πιο ενεργό στην έκδοση μιας συγκεκριμένης πράξης, οι συνθήκες υπό τις οποίες εκδόθηκε μια πράξη καθώς και το

¹ Υπόθεση C-45/86, Επιτροπή κατά Συμβουλίου (Γενικευμένες Δασμολογικές Προτιμήσεις), Συλλογή 1987, σελ. 1439, σκέψη 5· Υπόθεση C-440/05, Επιτροπή κατά Συμβουλίου, Συλλογή 2007, σελ. I-9097· Υπόθεση C-411/06, Επιτροπή κατά Κοινοβουλίου και Συμβουλίου, Συλλογή 2009, σελ. I-7585.

έργο που έχει επιτελεστεί σε συνάρτηση με άλλες πτυχές στο πλαίσιο των μέτρων που καλύπτονται από μια συγκεκριμένη πράξη είναι άνευ σημασίας για τον προσδιορισμό της ορθής νομικής βάσης.¹

Εάν από την εξέταση μιας πράξης προκύπτει ότι αυτή επιδιώκει διττή στόχευση ή ότι απαρτίζεται από δύο συνιστώσες, από τις οποίες η μία μπορεί να χαρακτηριστεί ως κύρια ή δεσπόζουσα, ενώ η άλλη είναι απλώς παρεμπίπτουσα, η πράξη πρέπει να βασίζεται σε μία και μόνο νομική βάση, και συγκεκριμένα σε αυτή που υπαγορεύεται από την κύρια ή δεσπόζουσα στόχευση ή συνιστώσα.² Ωστόσο, στις περιπτώσεις όπου μια πράξη εξυπηρετεί συγχρόνως πολλές στοχεύσεις ή έχει πολλές συνιστώσες, οι οποίες συνδέονται άρρηκτα μεταξύ τους χωρίς η μία να είναι δευτερεύουσα και έμμεση σε σχέση με την άλλη/τις άλλες, η πράξη αυτή πρέπει να στηρίζεται στις διάφορες αντίστοιχες νομικές βάσεις,³ εφόσον οι διαδικασίες που προβλέπονται για αυτές τις νομικές βάσεις δεν αντιβαίνουν στο δικαίωμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και δεν το υπονομεύουν.⁴

Το άρθρο 153 ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 137 ΣΕΚ) αποτελεί τη νομική βάση της Συνθήκης για την προσέγγιση των εθνικών νομοθεσιών στον τομέα της κοινωνικής πολιτικής.⁵ Οι παράγραφοι 1 και 2 αναγνωρίζουν στην Ένωση την εξουσία να υποστηρίζει και να συμπληρώνει τη δράση των κρατών μελών, προκειμένου να επιτευχθούν οι στόχοι του άρθρου 151 ΣΛΕΕ (πρώην άρθρο 136 ΣΕΚ)⁶.

V - Στόχος και περιεχόμενο της πρότασης

Η αιτιολογική σκέψη 1 της πρότασης επισημαίνει ότι η οδηγία 2004/37/ΕΚ στοχεύει στην προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους λόγω έκθεσης σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες στον χώρο εργασίας. Για τον σκοπό αυτό ορίζει τις ελάχιστες απαιτήσεις για την επίτευξη του στόχου αυτού, περιλαμβανομένης της θέσπισης οριακών τιμών, βάσει των διαθέσιμων επιστημονικών και τεχνικών δεδομένων.

Οι αιτιολογικές σκέψεις 2 και 3 δηλώνουν ότι οι οριακές τιμές πρέπει να αναθεωρηθούν όπου δει υπό το φως των επιστημονικών δεδομένων, ενώ είναι επίσης αναγκαίο να εξετάζονται και άλλες οδοί απορρόφησης, συμπεριλαμβανομένης της δυνατότητας διείσδυσης διά του δέρματος, προκειμένου για ορισμένους καρκινογόνους και μεταλλαξιογόνους παράγοντες, για να διασφαλίζεται το υψηλότερο δυνατό επίπεδο προστασίας.

Οι αιτιολογικές σκέψεις 5-17 ορίζουν τις ουσίες που θα μπορούσαν να χαρακτηριστούν καρκινογόνες με βάση τα τελευταία επιστημονικά δεδομένα καθώς και τις ουσίες που ήδη

¹ Υπόθεση C-269/97, *Επιτροπή κατά Συμβουλίου*, Συλλ. 2000, σελ. I-2257, σκέψη 44.

² Υπόθεση C-137/12, *Επιτροπή κατά Συμβουλίου*, ΕΕ:C:2013:675, σκέψη 53· Υπόθεση C-490/10, *Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου*, ΕΕ:C:2012:525, σκέψη 45· Υπόθεση C-155/07, *Κοινοβούλιο κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 2008, σελ. I-08103, σκέψη 34.

³ Υπόθεση C-211/01, *Επιτροπή κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 2003, σελ. I-08913, σκέψη 40· Υπόθεση C-178/03, *Επιτροπή κατά Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και Συμβουλίου*, Συλλογή 2006, σελ. I-107, σκέψεις 43-56.

⁴ Υπόθεση C-300/89, *Επιτροπή κατά Συμβουλίου*, («διοξειδίο του τιτανίου»), Συλλ. 1991, σελ. I-2867, σκέψεις 17-25· Υπόθεση C-268/94, *Πορτογαλία κατά Συμβουλίου*, Συλλογή 1996, σελ. I-6177.

⁵ Βλέπε υπόθεση C-343/08 *Ευρωπαϊκή Επιτροπή κατά Τσεχικής Δημοκρατίας*, Συλλογή 2010, σελ. I-00275, παράγραφος 67 όσον αφορά τον προκάτοχο του άρθρου 153, δηλαδή το άρθρο 137 ΣΕΚ· Γνωμοδότηση 2/91 *Σύμβαση αριθ. 170 της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας σχετικά με την ασφάλεια στη χρήση χημικών ουσιών κατά την εργασία*, Συλλογή 1993, σελ. I-01061, σκέψη 17.

⁶ Βλέπε υπόθεση C-13/05 *Sonia Chacón Navas κατά Eurest Colectividades SA*, Συλλογή 2006, σελ. I-06467, σκέψη 4 όσον αφορά τον προκάτοχο του άρθρου 153, δηλαδή το άρθρο 137 ΣΕΚ.

θεωρούνται καρκινογόνες οι οριακές τιμές των οποίων πρέπει να αναθεωρηθούν υπό το φως των τελευταίων επιστημονικών δεδομένων.

Τέλος, οι αιτιολογικές σκέψεις 18 και 22 επαναλαμβάνουν ότι σκοπός της προτεινόμενης τροποποίησης της οδηγίας 2004/37/EK είναι να ενισχυθεί η προστασία της υγείας των εργαζομένων στον χώρο εργασίας, με τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας τους και την προστασία τους από τους συγκεκριμένους κινδύνους που συνεπάγεται η έκθεσή τους σε καρκινογόνους παράγοντες.

Υπό αυτές τις συνθήκες, το άρθρο 1 αναφέρει ότι η οδηγία τροποποιείται μέσω της προσθήκης στο παράρτημα I ενός νέου σημείου 6 ώστε να συμπεριληφθεί η εργασία που συνεπάγεται έκθεση σε εισπνεύσιμη σκόνη κρυσταλλικού διοξειδίου του πυριτίου που προκύπτει από διεργασία στον χώρο εργασίας και μέσω της αντικατάστασης του παραρτήματος III από το κείμενο στο παράρτημα της εν λόγω προτεινόμενης οδηγίας. Τα άρθρα 3 έως 5 περιλαμβάνουν τις συνθήκες διατάξεις περί μεταφοράς στην εθνική έννομη τάξη των κρατών μελών. Ειδικότερα, το άρθρο 4 αναφέρεται στην ημερομηνία έναρξης ισχύος της οδηγίας.

VI - Ανάλυση και καθορισμός της κατάλληλης νομικής βάσης

Από τα παραπάνω καθίσταται σαφές ότι σκοπός και περιεχόμενο της πρότασης είναι η ενίσχυση της προστασίας της υγείας των εργαζομένων σύμφωνα με το άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο α) της ΣΛΕΕ, μέσω της συμπερίληψης, στο παράρτημα I της οδηγίας 2004/37/EK, της εργασίας που συνεπάγεται έκθεση σε εισπνεύσιμη σκόνη κρυσταλλικού διοξειδίου του πυριτίου (εισπνεύσιμο κλάσμα), η οποία προκύπτει από διεργασία στον χώρο εργασίας. Αυτό επιτυγχάνεται μέσω της θέσπισης συμπληρωματικών ελάχιστων απαιτήσεων σχετικών με την προστασία της υγείας των εργαζομένων υπό μορφή οριακών τιμών στο παράρτημα III της οδηγίας, καθώς και μέσω της αναθεώρησης των υφιστάμενων οριακών τιμών στο παράρτημα III για δύο καρκινογόνους παράγοντες με βάση τα νεότερα επιστημονικά στοιχεία.

Από αυτή την άποψη, πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρο 153 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ περιλαμβάνει, στα στοιχεία α) και β) αντιστοίχως, δύο διαφορετικές νομικές βάσεις για πράξεις πολύ διαφορετικού χαρακτήρα. Ενώ το στοιχείο α) του άρθρου 153 παράγραφος 2 αναφέρεται στη λήψη μέτρων «ενθάρρυνσης της συνεργασίας μεταξύ κρατών μελών», το στοιχείο β) εξουσιοδοτεί τα Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο να θεσπίζουν, «στους τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία α) έως θ) της παραγράφου 1, μέσω οδηγιών, τις ελάχιστες προδιαγραφές οι οποίες εφαρμόζονται σταδιακά, λαμβανομένων υπόψη των συνθηκών και των τεχνικών ρυθμίσεων που υφίστανται σε κάθε κράτος μέλος». Η προτεινόμενη οδηγία εμπίπτει σαφώς στη δεύτερη κατηγορία μέτρων, γι' αυτό η αναφορά στο στοιχείο β) του άρθρου 153 παράγραφος 2 στη νομική βάση είναι χρήσιμη διασαφήνιση στις παρούσες συνθήκες.¹

Επιπλέον, το άρθρο 153 παράγραφος 2, το οποίο είναι η συνήθης νομική βάση για τη λήψη μέτρων κοινωνικής πολιτικής, προβλέπει διαφορετικές νομοθετικές διαδικασίες ανάλογα με τον «τομέα» του άρθρου 153 παράγραφος 1 στον οποίο πρόκειται να λειτουργήσει το σχεδιαζόμενο μέτρο. Η ανάλυση του σκοπού και περιεχομένου της πρότασης καταδεικνύει ότι το στοιχείο α) του άρθρου 153 παράγραφος 1 αντιστοιχεί περισσότερο στα μέτρα τα οποία προβλέπει. Όπως είναι εμφανές από το προοίμιό της, η πρόταση συμμαρξίζεται τους στόχους

¹ Βλέπε SJ-0445/16, σελ. 3.

που έχει και η οδηγία περί καρκινογόνων την οποία έχει σκοπό να τροποποιήσει, δηλαδή την προστασία των εργαζομένων από τους κινδύνους για την υγεία και την ασφάλειά τους, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης των κινδύνων αυτών, που προέρχονται ή μπορούν να προέλθουν από την έκθεση σε καρκινογόνους ή μεταλλαξιογόνους παράγοντες κατά την εργασία. Ομοίως η πρόταση αποτελείται από τροπολογίες στα παραρτήματα I και III της οδηγίας περί καρκινογόνων, προσθέτοντας μια νέα ουσία στον κατάλογο των ουσιών, μιγμάτων και διεργασιών που πρόκειται να θεωρούνται καρκινογόνου χαρακτήρα κατά την έννοια της οδηγίας, καθώς και νέες οριακές τιμές για την επαγγελματική έκθεση σε αυτές τις ουσίες. Αυτές οι τροπολογίες είναι σαφώς μέτρα προστασίας της υγείας των εργαζομένων.

Σύμφωνα με το δεύτερο και το τρίτο εδάφιο του άρθρου 153 παράγραφος 2, εφαρμόζεται ειδική νομοθετική διαδικασία, κατόπιν ψηφοφορίας με ομοφωνία στο Συμβούλιο, στους τομείς που αναφέρονται στα στοιχεία γ), δ), στ) και ζ) του άρθρου 153 παράγραφος 1, ενώ σε άλλους τομείς που αναφέρονται στο άρθρο 153 παράγραφος 1 εφαρμόζεται η συνήθης νομοθετική διαδικασία. Επομένως, για να εντοπιστεί η νομική βάση κατά τρόπο που να επιτρέπει τον προσδιορισμό τόσο της εφαρμοστέας διαδικασίας για την έγκριση της πράξης όσο και της απαιτούμενης πλειοψηφίας στο Συμβούλιο, είναι σκόπιμο να δίνονται περισσότερες λεπτομέρειες από ό,τι έχει προτείνει η Επιτροπή, δηλώνοντας όχι μόνο αν από το άρθρο 153 παράγραφος 2 χρησιμοποιείται το στοιχείο α) ή το β) αλλά και σε ποιους τομείς από αυτούς που αναφέρονται στο άρθρο 153 παράγραφος 1 βασίζονται οι συννομοθέτες.¹

Σε αντίθεση με το στοιχείο α) της δεύτερης παραγράφου του άρθρου 153 ΣΛΕΕ, στο οποίο δεν γίνεται αναφορά στους συγκεκριμένους τομείς δράσης του άρθρου 153 παράγραφος 1 ΣΛΕΕ, το άρθρο 153 παράγραφος 2 στοιχείο β) ΣΛΕΕ εμπεριέχει την εν λόγω ρητή αναφορά. Κατόπιν τούτου, το άρθρο 153 παράγραφος 2 στοιχείο β) ΣΛΕΕ δεν συνιστά επαρκή νομική βάση για την πρόταση και πρέπει να συμπληρωθεί με αναφορά στο άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο α), για να το καταστήσει αρκετά σαφές και ακριβές. Ως εκ τούτου, με δεδομένο τον σκοπό και το περιεχόμενό της, η πρόταση εμπίπτει σαφώς στον τομέα δράσης που ορίζεται στο στοιχείο α) του άρθρου 153 παράγραφος 1, δηλαδή τη «βελτίωση, ιδιαιτέρως, του περιβάλλοντος εργασίας, με σκοπό την προστασία της υγείας και της ασφάλειας των εργαζομένων», επομένως το στοιχείο α) του άρθρου 153 παράγραφος 1 μπορεί με βεβαιότητα να προστεθεί στη νομική βάση της πρότασης, σε συνδυασμό με το στοιχείο β) του άρθρου 153 παράγραφος 2, προβλέποντας έτσι τη συνήθη νομοθετική διαδικασία.

Όσον αφορά τη νομική βάση παράγωγου δικαίου που προτείνει η Επιτροπή, δηλαδή το άρθρο 17 παράγραφος 1 της οδηγίας περί καρκινογόνων, πρέπει να σημειωθεί ότι το άρθρο 17 παράγραφος 1 της οδηγίας περί καρκινογόνων προβλέπει ότι «τα παραρτήματα I και III μπορούν να τροποποιηθούν μόνο σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 137 παράγραφος 2 της συνθήκης.» Είναι λοιπόν εμφανές από την ίδια τη διατύπωσή του ότι το άρθρο 17 παράγραφος 1 δεν παρέχει αφεαυτού νομική βάση για την τροποποίηση των υπό εξέταση παραρτημάτων, καθώς αναφέρεται μόνο στο άρθρο 137 παράγραφος 2 ΣΕΚ (νυν άρθρο 153 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ), που αποτελεί τη νομική βάση της οδηγίας. Με άλλα λόγια, το άρθρο 17 παράγραφος 1 δεν είναι άλλο παρά μία υπενθύμιση του γεγονότος ότι οι τροποποιήσεις στα παραρτήματα I και III απαιτούν τη χρήση του άρθρου 153 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και, ως εκ τούτου, συνήθη νομοθετική διαδικασία. Καθώς το άρθρο 17 παράγραφος 1 της οδηγίας αναφέρεται στο (νυν) άρθρο 153 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ και το άρθρο 153 παράγραφος 2 ΣΛΕΕ αναφέρεται ήδη ρητά ως η νομική βάση της πρότασης, δεν είναι ανάγκη να γίνεται

---

¹ στο ίδιο.

διπλή αναφορά στην ίδια διάταξη.¹

VII - Συμπέρασμα και σύσταση

Υπό το φως της παραπάνω ανάλυσης, οι σκοπούμενες από το Συμβούλιο αλλαγές στη νομική βάση της πρότασης φαίνεται ότι αποτελούν, στον βαθμό που αφορούν την παραπομπή στο άρθρο 153 ΣΛΕΕ, απλές τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες είναι από νομικής απόψεως πρόσφορες. Όσον αφορά την αναφορά στο άρθρο 17 παράγραφος 1 της οδηγίας περί καρκινογόνων, η διαγραφή της μπορεί να θεωρηθεί απλή διόρθωση ουσιώδους σφάλματος.

Κατά τη συνεδρίασή της στις 20 Ιουνίου 2017 η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων κατόπιν τούτου αποφάσισε ομόφωνα² να σας συστήσει να προσθέσετε στο άρθρο 153 παράγραφος 2 μία παραπομπή στο στοιχείο β) αυτού καθώς και στο άρθρο 153 παράγραφος 1 στοιχείο α) ΣΛΕΕ και να διαγράψετε την παραπομπή στο άρθρο 17 παράγραφος 1 της οδηγίας περί καρκινογόνων από τη νομική βάση του προτεινόμενου μέσου.

Με εξαιρετική εκτίμηση,

Pavel Svoboda

---

¹ Βλέπε SJ-0445/16, σελ. 3.

² Παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία ήσαν οι εξής βουλευτές: Pavel Svoboda (πρόεδρος), Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (αντιπρόεδρος), Laura Ferrara (αντιπρόεδρος), Mady Delvaux (αντιπρόεδρος), Gerolf Annemans (αναπλ. Gilles Lebreton, σύμφωνα με το άρθρο 200 παράγραφος 2 του Κανονισμού), Max Andersson, Joëlle Bergeron, Rosa Estaràs Ferragut, Mary Honeyball, Sylvia-Yvonne Kaufmann, António Marinho e Pinto, Emil Radev, Julia Reda, Evelyn Regner, József Szájer, Mylène Troszczynski (αναπλ. Marie-Christine Boutonnet, σύμφωνα με το άρθρο 200 παράγραφος 2 του Κανονισμού), Axel Voss, Daniel Buda, Angel Dzhambazki, Angelika Niebler, Jens Rohde, Virginie Rozière, Tiemo Wölken, Kosma Złotowski.